

መምርሒ አባይቲ፡ ንኣብ ስኮትላንድ ዝርከቡ ሰደተኛታት ኣማራጺታት መንበሪ አባይቲ ኣብ ግላሰጎው

ንእሽቶ ጽሑፍ 1 - ሚያዝያ 2012

Housing options in Glasgow - Tigrinya

ብዛዕባ እቲ ዘቕረብኩም ናይ ዑቕባ ሕቶ ብዝምልከት ኣዎንታዊ ውሳኔ ምስተወሃብኩም፡ ንናይ አባይቲ ኣገልግሎታት ብዝምልከት፡ ልክዕ ከም ካልኣት ዜጋታት ዓዲ እንግሊዝ፡ ሓደ ዓይነት መሰላትን ሓለፋታትን ይወሃቡኩም፤ ከምእውን ኣበይ ክትነብሩ ከምእትደልዩ ምርጫ ይወሃቡኩም።

ኣብ ግላሰጎው ክትቅመጡ ወሲንኩም ትኾኑ። ከምዚ ኣብ ዝኾነሉ ጊዜ ድማ፡ እዚ ሓጺር ጽሑፍ እዚ አባይቲ ብኸመይ ክትረኽቡ ከምእትክእሉን ከምእውን እቲ ካብ ሆም ኦፊስ (ቅድሚ ሕጂ NASS ዝበሃል ዝነበረ) ትረኽቡዎ ዝነበርኩም ሓገዛት ምስአቋረጸ እንታይ ክትገብሩ ከምእትክእሉ ይገልጽ።

መንበሪ ፍቓድ ኣሎኒ - ሕጂ እንታይ ይሰዕብ?

እቲ ወኪል ዶብ ዩናይትድ ኪንግደም፡ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ንምንባር ሓንሳብ ፍቓድ ምስሃብኩም፡ ድሕሪ ደጊም ሓተቲ ዑቕባ ኣይኮንኩምን። እዚ ማለት ድማ ወኪል ዶብ ዩናይትድ ኪንግደም፡ ውሳኔኡ ካብ ዜፍለጠሉ ድሕሪ 28 መዓልታት ነቲ ዝህበኩም ዝነበረ ደገፍ ጠጠው ከብሎ ማለት እዩ።

እንታይ ክገብር እኽእል?

ነዚ ክትገብሩ ትኽእሉ፡

- ናብ ቤት ምኽሪ ከተማ ግላሰጎው ናይ ገዛ ኣልቦነት መመልከቲ ጽሑፍ ትመልኡ።
- ገዛ ንኸትረኽቡ ኣብ ከባቢኹም ናብ ዘለዎ ማሕበራት አባይቲ ምምልካት ጀምሩ።
- ብዛዕባ ናይ ግሊ ክራይ ምኽሪ ርኽቡ።

ዓቕሚ እንተደኣ ኣሎኩም ኮይኑ ድማ፡ ገዛ ክትገዝኡ ትኽእሉ ኢኹም። ሰዲቡ ዝመጽእ ክፍሊ፡ ብዛዕባ እዞም ኣማራጺታት እዚኣቶም ዝርዝር ሓብሬታ ክቕርብኩም እዩ።

ብወኪል ዶብ ዩናይትድ ኪንግደም (ሆም አፊስ) ዝተወሃበ መንበሪ ኣባይቲ ይቐመጥ ኣለኹ። ስዒቡ

ዝመጽእ እንታይ እዩ?

ካብ UKBA ናይ ገንዘብ ሓገዝኩም ከምእውን መንበሪ ኣባይቲኹም ኣብ ውሽጢ 28 መዓልታት ከምዘቋርጹ ዝሕብር ደብዳቤ ክትቅበሉ ኢኹም።

ኣይትሻቐሉ፡ ኣባይቲ ከምዘይብልኩም ናብ ቤት ምኽሪ ከተና ግላሰገው ከተመልከቱ ትኽእሉ ኢኹም፤ ደሓር ድማ ቀዋሚ ዝኾነ መንበሪ ኣባይቲ ክሳብ እትረኽቡ፡ ናይ ግላሰገው ቤት ምኽሪ ንግዚኡ ዝኸውን መንበሪ ኣባይቲ ንኸትረኽቡ ክሕግዘኩም ይግብእ። ግዝያዊ መንበሪ ኣባይቲ፡ ዘይተመርጹኹም እንተኾነኩም ሆስቴል ወይ ኣቐሑ ዘለዎ ግዝያዊ ገዛ ኣፓርትማ ኪኸውን ይኽእል እዩ። ኣብ ገለ እዋናት ድማ ቤት ምኽሪ፡ ኣብቲ ዘለኹም ገዛ ኣፓርትማ ንግዚኡ ከምእትጸንሑ ኪግበር ይከኣል እዩ።

መንበሪ ኣባይቲ ከምዘይብልይ ምስ ኣመልከትኩ ስዒቡ ዝመጽእ እንታይ እዩ?

ናብ ናይ ግላሰገው ቤት ምኽሪ፡ ኣባይቲ ከምዘይብልኩም ምስ ኣመልከትኩም፡ ሕቶኹም ብዝምልከት ውሳኔ ክሳብ ዝህበኩም መንበሪ ኣባይቲ ክህበኩም ሓላፍነት ኣለዎ። ብዛዕባ ዘለኩም ኣማራጺ፡ ዝያዳ ሓበሬታ ኣብቲ ናይ ግላሰገው ቤት ምኽሪ መርበብ ሓበሬታ ተመልከቱ።

<http://www.glasgow.gov.uk/en/Residents/YourHome/HousingOptions/Homelessness/>

ነቲ ዘእተኸም ምልክታ ውሳኔ ንምሃብ፡ እቲ ቤት ምኽሪ፡ ነዞም ዝሰዕሩ ሰለስተ ነገራት ኣብ ግምት ክእቱ ኣለዎ። እዚኦቶም ድማ፡

- ኣብዚ እዋን እዚ ወይ ኣብ ቀረባ እዋን መንበሪ ገዛ ከምእትሰእኑ የረጋግጹ።
- ውጹዓት ብምዃንኩም ፍሉይ ደገፍ ዘድልዩኩም ('priority need') እንተኾነኩም የረጋግጹ።
- መንበሪ ኣባይቲ ዝሰእንኩሙሉ ምኽንያት ብናትኩም ጥፍኣት ምኽንያት ከምዘይኮነ የረጋግጹ። ምኽንያቱ ነቲ ዘለኩም መንበሪ ለቐቐኩም ካብ ምውጻእ ካልእ ኣማራጺ ስለዘይብልኩም፡ እቲ ቤት ምኽሪ፡ ብፍቓድኩም ኣባይቲኹም ገዲፍኩም ክብለኩም ኣይከእልን እዩ።
- ገዛ-ኣልቦ ምዃንኩም ካብ ዘቐረብኩሙሉ መዓልቲ ጀሚሩ ግዝያዊ መንበሪ ኣባይቲ ይህብኹም።

ቤት ምኽሪ እንታይ ከምዘወሰነ ብኸመይ ይፈልጥ?

እቲ ምልክታ ምስ ኣእተኸኩም ኣብ ውሽጢ 28 መዓልታት፡ ቤት ምኽሪ፡ እንታይ ከምዘወሰነ ዝሕብር ደብዳቤ ክትቅበሉ ኢኹም። እቲ ውሳኔ ጌጋ እዩ ኢልኩም እንተደኣ ትሓሰቡ ኩንኩም፡ እቲ ቤት ምኽሪ፡ ሕቶኹም እንደገና ንኸርእየልኩም ክትሓቱዎ መሰል ኣለኩም። ከምዚ ቅድሚ ምግባርኩም ብቐልጡፍ ምኽሪ ክትሓቱ ይግባእ። ንዘሎና ጉጅለ ምውህሃድ ስደተኛታት፡ በዚ ቁጽሪ እዚ **0800 085 6087** ወይ ድማ ሓደ ካብዞም ኣብ መወዳእታ እዚ ሓጺር ጽሑፍ'ዚ ተዘርዚርኩም ዘለዎ ወኪላት ብምድዋል ተወከስዎም።

እቲ ቤት ምኽሪ፡ መንበሪ አባይቲ ከምዘይብለይ ውሳኔኡ ሂቡ። ስዲቡ ዝመጽእ እንታይ እዩ?

አብ ቤት ምኽሪ ዚሰርሕን ቀዋሚ መንበሪ-ገዛ ንዓኹም ዝረኽቡልኩምን ተኸታታሊ ጉዳይ ከምደበልኩም እዩ። ናይቲ ዘቅርብልኩም መንበሪ አባይቲ መግለጺ ብጽሑፍ ክህበኩም እዩ ወይ ክትህበኩም እዩ። እቲ ዘቅርብልኩም አባይቲ ነቲ ድሌታትኩም ዘማልእ ኣይኮነን ኢልኩም እንተደኣ ትሓሰቡ ኩንኩም፤ ክትቅበልዎ ናይ ግድን ኣይኮነን። እንተኾነ ግና፡ ነቲ ዘቅርብልኩም መንበሪ ቅድሚ ምንጻግኩም፡ ኩሉ ግዜ ካብቲ ዘሎና ጉጅለ ምውህሃድ ስደተኛታት በዚ ቁጽሪ እዚ **0800 085 6087** ወይ ድማ ሓደ ካብዞም ኣብ መወዳእታ እዚ ሓጺር ጽሑፍዚ ተዘርዚርኩም ዘለዎ ትካላት ብምድዋል ተወከስዎም።

ቤት ምኽሪ፡ ቀረብ ናይ ገዛ ክሳብ ዘዳልወልኩም ክትጽቡዩ ዮብልኩምን። ክሳብ ሽዑ እዚ ዝስዕብ ግብሩ፡

- ገዛ ንምርካብ ኣብ ከባቢኹም ናብ ዝርከቡ ማሕበራት ኣባይቲ ከተመልከቱ ጀምሩ።
- ብዛዕባ ናይ ግሊ ክራይ ምኽሪ ርኽቡ።

አብዚ ናይ ስኩትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ፡ ብዛዕባ ዘለኩም ኣማራጺታት ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/asylum_seekers_and_refugees/asylum_seekers_with_leave_to_remain/former_asylum_seekers_and_homelessness#3

ካብቲ ናይ ከባቢ ቤት ምኽሪ ብኸመይ ክካረ እኽእል?

ዕድመኹም ልዕሊ 16 ዓመት እንተደኣ ኮይኑ ናብ ዝኾነ ናይ ኣባይቲ ማሕበር ከተመልከቱ ትኽእሉ ኢኹም።

ካብ ነፍሲወከፍ እትኸድዎ ናይ ኣባይቲ ማሕበር፡ ናይ መመልከቲ ፎርም ከምእውን ብኸመይ ከተመልከቱ ከምእትኽእሉን እቲ ማሕበር ኣባይቱ ብኸመይ ከምዘዕድልን ዝሕብር ሓጺር ጽሑፍ ምስኡ ይህብኹም። መብዛሕትኦም ማሕበራት ብዙሓት ተጽብይቲ ኣለዎም፡ ስለዝኾነ ድማ እዚ ከም እንኮ ኣማራጺ ጌርኩም ክትወስድዎ ዮብልኩምን።

አብዚ ናይ ስኩትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ ካብ ማሕበር ኣባይቲ ብኸመይ ትክካረዩ ከምእትኽእሉ ዝያዳ ሓበሬታ ድለዩ።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/housing_associations

ምስዚ ቀጥዒ (ፎርም) ማሕበር ኣባይቲ ነዞም ዝስዕቡ ነጥብታት ዘብሪህ ሓበሬታ ክህበኩም እዩ፡

- ነዚ ቀጥዒ ከመይ ገርኩም ከምትመልእዎ
- እንታይ ዓይነት ናይ መንነት ወረቆት ከምዘድልዩኩም
- እዚ ፎርም ምስ መላእኩም እንታይ ከምዚኸውን
- ማሕበር ኣባይቲ መን ብቐዳምነት ከምዝረከብ ውሳኔ ብኸመይ ዮሕልፍ

ምርጫ ዚሰረቱ ክራይ ገዛ ኣብ ግላሰጎው

ገለ ማሕበራት ኣባይቲ፡ ምርጫ ዝሰረቱ ክራይ ገዛ ዚጽዋዕ ስርዓት ኣለዎን። እዚ ስርዓት፡ ምርጫ ዝሰረቱ ክራይ ገዛ ዝጥቀማ ማሕበራት ኣባይቲ ኣብ ትደልይዎ ከባቢን ዓይነት ገዛን ናይ ምምራጽ ዝያዳ ዕድል ክህባኹም ዕላማ ዚገብረ እዩ።

ምርጫ ዝሰረተ ክራይ ገዛ፡ ተገልገልቲ ናይ ምዃን ዕድል ክወሃበኩም ናይ ምዝገባ መመልከቲ ወረቐት ክትመልኡ ይግባእ። እቲ ፎርም መሊእኩም መሰከተኹም እቲ ማሕበር ኣብ ውልቓዊ ኩነታትኩም ብምሙርካስ ቀዳምነትኩም ዘለሊ ፍሉይ ቁጽሪ ይህበኩም። ዝካረ ገዛውቲ መዓስን ኣባይን ከምዝውዕዎዎን ብኸመይ ከምእትጫረቱን ብዚምልከት ክትፈልጥዎ ዘድልየኩም ኩሉ ሓበሬታ ይህብኹም።

ንድሌታትኩም ኣብ ዚምልእ ዝካረ ገዛ ግዳስ እንተኣሕዲርኩም፡ ጨረታ ብምእታው ግዳሴኹም ክትገልጹ ኣለኩም። እቲ ዝለዓለ ቀዳምነት ዘለዎ ሰብ በቐዳምነት ገዛ ይወሃቦ።

ካብ ናይ ግሊ ኣካረይቲ ብኸመይ ክካረ እኽእል?

ናይ ውልቁ ዝካረ ገዛውቲ፡ ኣብ መርበባት-ሓበሬታ፣ ናይ ከባቢ ጋዜጣታትን ኣብ ድኳናትን ኮማዊ ማእከላትን ኣብ ዝርከብ ሰሌዳታት ምልክታ ይዋዕውዑ እዮም። ገዛ ተናድዩ ከምዘልኹም ዝሕብር ምልክታ ባዕልኹም ክትጥቅዑ ትኽእሉ ኢኹም። ናብ ትካላት ክራይ ድማ ክትከዱ ትኽእሉ ኢኹም።

መደብ ትሕጃ ክራይ ግላሰጎው፡ እቶም ገዛ-ኣልቦ ዝኾኑ ወይ ገዛ-ኣልቦ ንኺኾኑ ተኸእሎ ዘለዎም ሰባት፡ ኣብ መላእ ግላሰጎው ንዝርከብ ብውልቁ ዝካረ መንበራ-ገዛ ንኸረኽቡ ዚሕግዝ ግብረ-ሰናይ እዩ። ምስ ናይ ውልቁ ወገንቲ ገዛ ርክብ ንኸትገብሩ ክሕግዝኩም ይኽእሉ፣ ኣብ ክንዲ ትሕጃ ክራይ ድማ ውሕስነት ቦድ ክህብኹም ይኽእሉ እዮም። ንዝርዝር መወከሲ ድማ ኣብ መወዳእታ ገጽዚ ንኡስ-ጽሑፍዚ ርኣዩ።

ቦታ ከትርጓዜ ክትኩዱ ከለኹም፡ ነዚ መምርሒታት ድሕነት ክትከተሉ ኣለኩም፡

- ንውልቅኹም ኣይትኪዱ። ንሓደ ምሉእ ዝህ ወይ ክፍሊ ኣፓርትማ ክትርጓዩ ኣብ እትኸድሉ እዋን ኩሉ ኩሉ ግዜ ሰብ ተማልኡ።
- እትኣምንዎ ሰብ፡ ናባይ ትኹዱ ከምዘለኹም፡ ምስ መን ትራኸቡ ኣለኹም ከምኡውን መዓስ ከምእትምለሱ ከምዚፈልጥ ግበሩ።
- ድሓን ምዃንኩም ንምፍላጥ ድማ ጸኒሑ ከምዘድውለልኩም ግበሩ።
- ዝህ ንኸርእየኩም ንሰብ ብኢንተርኒት ኣብ እትጽጸርሉ እዋን ብፍላይ ጥንቁቓት ኩኑ

ኣብቲ ኣብ ናይ ቤት ምኽሪ ስደተኛታት ስኮትላንድ መርበብ ሓበሬታ ዝርከብ፡ "ካብ ናይ ግሊ ወንጌቲ ኣባይቲ ምክራይ" ዝብል ተኸታታሊ ጽሑፍ ቁጽሪ 6 ተመልከቱ። ካብዚ ብዛዕባ ናይ ስደተኛታት ኣባይቲ ዝግደስ ጉጅለና በዚ ቁጽሪ እዚ **0800 085 6087** ብምድዋል ዝያዳ ምኽሪ ክትሓቱ ይግባእ።

ኣብቲ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ፡ ብዛዕባ ብግሊ ዘካረዩ ወንጌቲ ኣባይቲ ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኸእሉ ኢኹም፡

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/renting_privately/finding_private_rented_accommodation

ተማሃራይ ምስ ዝኸውንኩ?

እቲ ዩኒቨርሲቲ ወይድማ ኮሌጅ መንበሪ ቦታ ክህበኩም እንክሎ፡ ብዛዕባ መንበሪ ኣባይቲ ሓበሬታ ድማ ክልእኸልኩም ይግባእ። ዋላሓደ እንተደኣ ዘይበጽሓኩም፡ ነቲ ናይቲ ኮሌጅ ወይ ዩኒቨርሲቲ ናይ መንበሪ ክፍሊ ደውልሉ።

ተማሃራይ እንተደኣ ኩንኩም፡ ነቲ ቤት ጽሕፈት ናይ ተማሃሮ መንበሪ፡ ዝርዝር ሊስታ ንተማሃሮ ዘካርዩ ወንጌቲ ኣባይቲ ንኸህበኩም ሕተትዎ።

ኣብዚ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ፡ ናይ ተማሃሮ መንበሪ ኣባይቲ ብኸመይ ከምእትረኽቡ ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኸእሉ።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/student_accommodation

ከም ተማሃራይ መጠን፡ መንበሪ ኣባይቲ ንምርካብ ናብ ማሕበር ኣባይቲ ወይድማ GHA ከተመልከቱ ትኸእሉ ወይውን ናይ ግሊ ዝካረ መንበሪ ኣባይቲ ክትደልዩ ትኸእሉ ኢኹም።

ናይ ፍርቂ-ግዜ ተማሃር እንተኹንኩም ወይ ካብቶም ብናጻ ዝምሃሩ ናይ ምሉእ-ግዜ ተማሃሮ እንተኹንኩም፡ ክራይኩም ንኸትከፍሉ ሓገዝ ክትረኽቡ ትኸእሉ ኢኹም። ብዛዕባ ምኽፋል ወጻኢታት ኣባይቲ ዚምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ ንምርካብ፡ ንዘሎና ንኡስ-ጽሑፍ 7 ኣንብቡ።

ገዛ ብኸመይ ከገዛ እኸኢል?

ገዛ ከትገዛኡ ከለኹም፡ ካብ ናጻ ዝኾኑ ናይ ገንዘብ ማለት ፍናንሳዊ ኣማኸርቲ፡ እቲ ዋጋ ገዛ ልዕሊ ዓቕምኹም ከይከውን ንመጻኢ እውን ዋንነት ናይ ገዛኹም ከተውሕሱ ከምትኸኢልዎ ንምርግጽ ምኽሪ ከትረኽቡ ፈትኑ።

ገዛ ከትገዛኡ እንከለኹም፡ ሕጋዊ ዝኾነ ኣሰራርሓ ናትኩምን ናይቲ ሸያጣይን ድሌታት ኣብ ግምት ብምእታው ይሰርሕ። ምኽሪ ከትረኽቡ ይግባእ፡ ብዝበለጸ ድማ ካብ ጠበቓ እንተኾይኑ ይምረጽ።

ስኩትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ ብዛዕባ ገዛ ምግዛእ ዝያዳ ሓበሬታ ከትረኽቡ ትኸኢሉ።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/finding_a_place_to_live/buying_a_home

ዝያዳ ሓበሬታ ኣበይ ክረከብ እኸኢል?

ጉጅለ ምውህሃድ ስደተኛታት ቤት ምኽሪ ስደተኛታት ስኩትላንድ

ኣገልግሎት ምኽሪ ተሌፎን - ተሌ፣ 0800 085 6087

ቦታ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰት ቍጽሪ ተሌፎን ገይርኩም ምኽርን ሓበሬታን ንኸትረኽቡ ደውሉልኛ፣ ምድዋል፣ ምኽሪ ንኸትረኽቡ ኢልኩም ናብ ቤት ጽሕፈትኛ ካብ ምጉግዝ የድሕነኩም።

ሸልተር ስኩትላንድ (Shelter Scotland)

ናጻ ምኽሪ ንኸትረኽቡ ናብዛ ቍጽሪ ተሌፎን ደውሉ፣ 0800 800 4444

እወታዊ ስጉምቲ ኣብ ኣባይቲ (Positive Action in Housing)

ብዛዕባዚ ኣገልግሎትዚ ዚምልከት ሓበሬታ ንኸትረኽቡ ናብዛ ቍጽሪ ተሌፎን ደውሉ፣ 0141 353 2220

መደብ ደገፍ ትሕጃ ክራይ ግላሰጎው (Glasgow Rent Deposit Support Scheme (GRDSS))

ኣብ መርበብ-ሓበሬታኦም፣ <http://www.grdss.com/> ዝያዳ ሓበሬታ ርኽቡ ወይ ናብ 0141 550 7140 ደውሉ።